

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**Euroopan unionin
osarahoittama**

NEVALA-hanke ja JTF-rahasto edistämässä ennallistamistoimia

Elli Peltovirta

Karvianjoki-ryhmän kokous | 28.10.2024

Esityksen sisältö

1. NEVALA - Turvetuotantoalueiden ennallistamisen selvitystä ja neuvontaa Keski-Suomen, Satakunnan ja Pirkanmaan maakunnissa –hankkeen esittely
2. Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF)

NEVALA - Turvetuotantoalueiden ennallistamisen selvitystä ja neuvontaa Keski-Suomen, Satakunnan ja Pirkanmaan maakunnissa –hankkeen esittely

Hankkeen perustiedot

- Valmistelu-, neuvonta- ja viestintähanke
- Rahoitus Oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta (JTF)
- Hankeaika 30.6.2026 saakka
- Kolmen maakunnan alueella:
 - Keski-Suomi
 - Satakunta
 - Pirkanmaa (Kihniö, Parkano, Virrat ja Punkalaidun)
- Keski-Suomen, Varsinais-Suomen ja Pirkanmaan ELY-keskusten yhteishanke, jota Keski-Suomen ELY-keskus koordinoi

Mitä hankkeessa tehdään?

- Kartoitetaan ennallistamiseen soveltuvia käytöstä poistuneita turvetuotantoalueita ja niiden kuormittamia vesistöjä.
- Tehdään esiselvityksiä.
 - Turvetuotantoalueen esiselvitys sisältää mm. tietoa alueen ominaispiirteistä, ennallistamismahdollisuuksista ja arvion kustannuksista.
 - Valuma-alue selvitys sisältää mm. tietoa kuormituslähteistä ja kunnostuskohteista.
- Pyritään löytämään ennallistamis- ja vesistökunnostuskohteille sopivat hakijatahot ja hanketoimijat.
- Viestitään ennallistamisesta ja rahoitusvaihtoehdoista.
- Luodaan toimintamalli, jonka avulla ennallistamiseen soveltuvat kohteet etenevät toteutukseen.

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Turvetuotantoalueiden ennallistaminen

- Ennallistamisella tarkoitetaan toimenpiteitä, joiden avulla ihmistoiminnan muokkaama ekosysteemi palautetaan kohti luonnontilaa.
- Ennallistamistoimien tarkoituksena on luoda alueelle sellaiset olosuhteet, joissa suokasvillisuus ja turpeen kertyminen alkavat palautua.
- Ennallistamisen tavoitteena on parantaa vesistöjen tilaa, vähentää hiilidioksidipäästöjä ja lisätä luonnon monimuotoisuutta.
- Turvetuotantoalueen uuden maankäyttömuodon valinnassa huomioidaan mm. vesitalous, jäännösturpeen paksuus, pohjamaan laatu ja alueen asettamat reunaehdot.

Vesistökunnostus

- Vesistökunnostuksella tarkoitetaan järvien, jokien ja pienvesin kunnostamista.
- Tarkoituksena on parantaa vesistöjen tilaa sekä edistää virkistyskäytön ja muun käytön mahdollisuuksia.
- Turvetuotanto on voinut vaikuttaa mm. valuma-alueen vedenpidätyskykyyn, kiintoaine-, ravinne- ja humuskuormitukseen.
- Kunnostustoimenpiteitä ovat esimerkiksi:
 - vedenpinnan nosto
 - vesikasvillisuuden poisto
 - ruoppaus
 - hoitokalastus

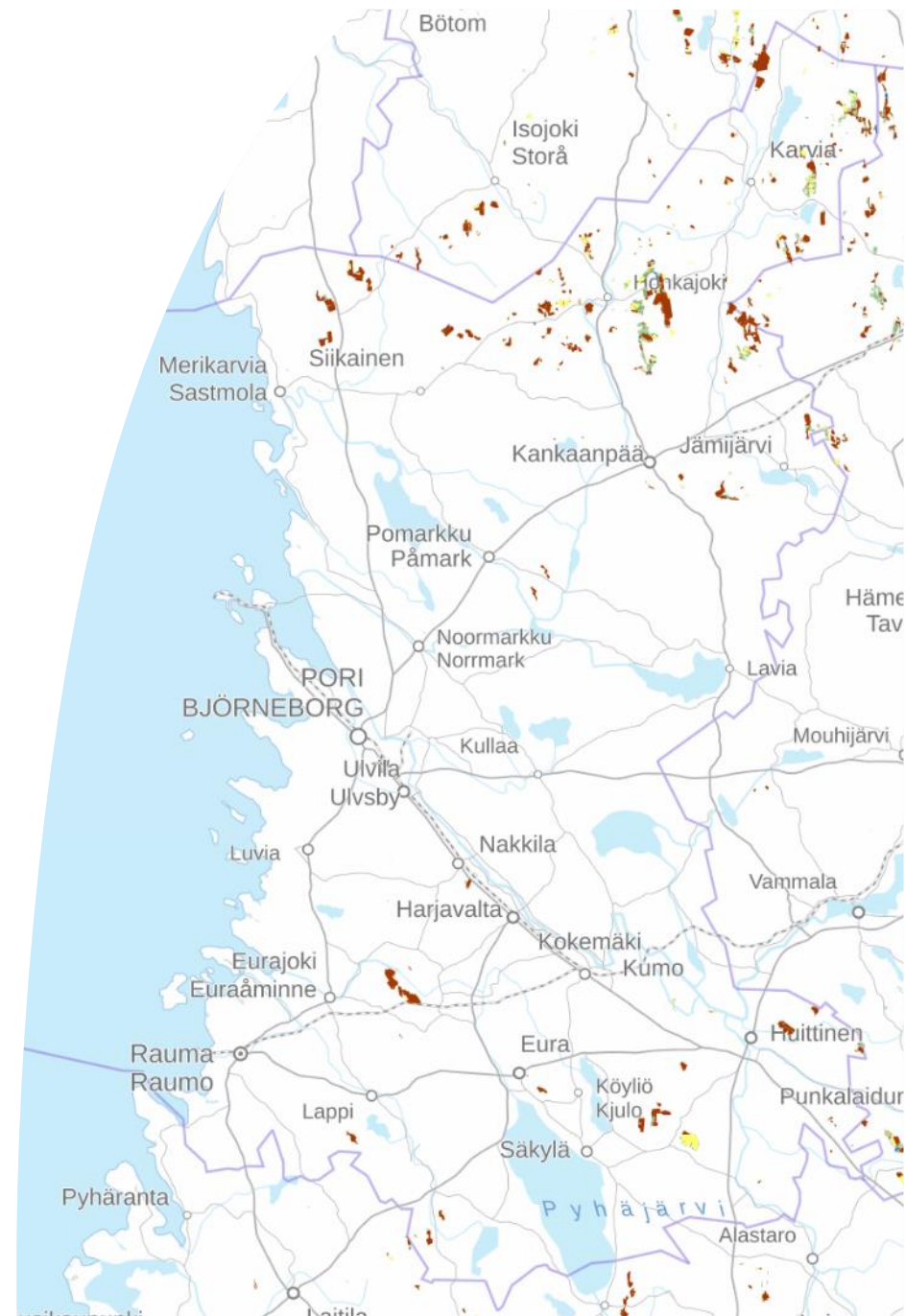
Euroopan unionin
osarahoittama

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Turvetuotanto Satakunnassa

- Turvetuotanto painottuu Pohjois-Satakuntaan.
- Erityisesti Karvianjoen valuma-alueella on paljon turvetuotantoa → Ennallistamis- ja vesistökunnostuspotentiaalia.
- Turvetuotantoalueille on suunnitelmissa paljon energiahankkeita → Kuinka energiahankkeet saataisiin yhteensovitettua ennallistamistoimien kanssa?
- Satakuntaan on sovittu neljä turvetuotannon esiselvityskohdetta, joista kaksi sijaitsee Karvianjoen valuma-alueella.

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF)

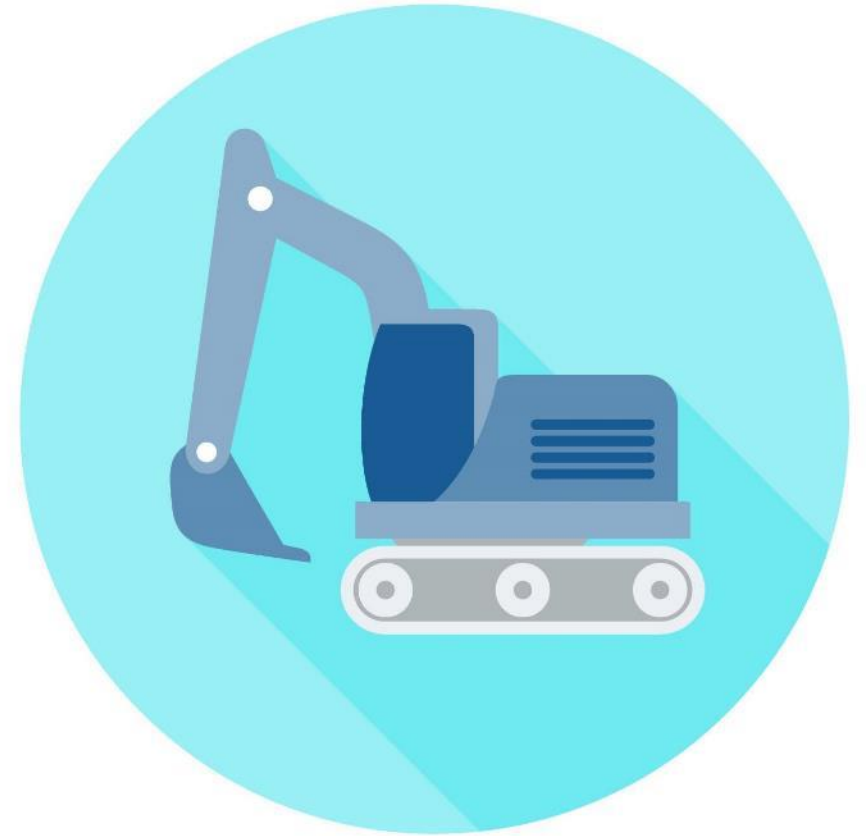
JTF-rahasto

- Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF-rahasto, Just Transition Fund) on Euroopan unionin perustama rahasto, jonka tarkoituksena on lieventää ilmastosiihtymän haitallisia vaikutuksia.
- Rahoitusta kohdennetaan Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelman mukaisesti oikeudenmukaisen siirtymän toimiin.
- Yhtenä tavoitteena on kunnostaa, ennallistaa ja muuttaa käyttötarkoitusta turvetuotannosta poistuvilla alueilla, jotta ympäristö- ja päästövaikutukset vähenisivät ja elinkeinot monipuolistuisivat.

Mihin rahoitusta voidaan myöntää?

- Rahoitusta voidaan myöntää turvetuotannosta poistuvien soiden ennallistamiseen ja turvetuotannon kuormittamien vesistöjen kunnostamiseen sekä näiden yhdistelmiin.
 - Turvetuotannon lupaehtoihin sisältyviä jälkihoitotoimenpiteitä ei voida tukea.
 - Vesistökuunnostushankkeissa tarkastellaan mm. turvetuotannon kuormituksen vähentymistä ja kunnostustoimien pysyvyyttä.
- Rahoitusta voidaan myöntää teemaan liittyviin tutkimus-, kehitys-, ja innovaatiohankkeisiin.
- Rahoitusta ei voida myöntää energiantuotannon hankkeisiin.

Kuka voi hakea rahoitusta?

- Rahoitusta voivat hakea:
 - Kunnat ja kuntayhtymät
 - Julkiset organisaatiot
 - Korkeakoulut
 - Tutkimuslaitokset
 - Yritykset
 - Yhdistykset
 - Säätiöt
- Yksityishenkilö tai yksityinen elinkeinonharjoittaja ei voi olla tuen hakijana.

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Mikä on rahoituksen tukitaso?

- Tukitaso kehittämishankkeissa on pääsääntöisesti enintään 80% hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista.
- Kehittämishankkeisiin sisältyvien kohtuullisten ja välttämättömien investointien osalta enimmäistukitaso on 70 %.
- Hankkeissa on oltava ELY-keskuksen myöntämän rahoituksen lisäksi myös muuta rahoitusta, joka voi olla kunta- tai muuta julkista ja/tai yksityistä rahoitusta.
- Myönnetty avustus maksetaan jälkikäteen toteutuneita ja hyväksytyjä kustannuksia vastaan.
- Tietyin edellytyksin hanketoteuttajalle voidaan maksaa enintään 30 % hankerahoituksesta ennakkona.

Miten rahoitusta haetaan?

- Hakeminen tapahtuu EURA 2021 –järjestelmän kautta.
- Hakemus on jätettävä ennen hankkeen aloittamista.
- Hakemuksen suunnitteluvaiheessa on suositeltavaa olla yhteydessä alueelliseen ELY-keskukseen. (NEVALA-hanke voi avustaa)
- Länsi-Suomen jatkuva haku on avoinna tällä hetkellä 15.12.2024 saakka.
- Hankkeiden toteuttamisaika on tällä tietoa vuoden 2026 loppuun mennessä.
- [EURA 2021 hakuilmoitus](#)

Länsi-Suomen ennallistamiseen ja jälkikäyttöön liittyvien JTF -hankkeiden haku
15.1.-15.12.2024 / JTF/FRO i Västra Finland – Ansökningstid 15.1.-15.12.2024 för projekt med koppling till restaurering och efteranvändning

JTF

KEHI

Keski-Suomen ELY-keskus

Alkaa 15.1.2024 Päättyy 15.12.2024 Haettavissa

Hakuilmoituksen tunnus KESELY-112

Hakuaikatyyppi Jatkuva hankehaku ⓘ

Haun kohdealue

- Länsi-Suomi

Maakunnat

- Etelä-Pohjanmaa
- Keski-Pohjanmaa
- Pirkanmaa
- Pohjanmaa
- Keski-Suomi
- Satakunta
- Yli maakunnallinen

Hankehaun kuvaus:

Kyseessä on jatkuva haku 15.12.2024 asti. Hakemuksia voi jättää milloin tahansa hakuaikana. 15.3.2024, 15.5.2024, 15.8.2024, 15.10.2024 ja 15.12.2024 mennessä jätetyt hakemukset otetaan viranomaiskäsitelyyn määräpäivää seuraavana arkipäivänä.

Suomessa JTF:n perusta on hallitusohjelman kirjaus turpeen energiakäytön puolittamisesta vuoden 2030 loppuun mennessä. Turpeen energiakäytön alasajon välittömät ja välilliset haittavaikutukset aluetalouksiin ja työllisyyteen ovat merkittäviä. JTF:llä vastataan vähähiilisen siirtymän aiheuttamiin sosioekonomisiin ja ympäristöllisiin haittavaikutuksiin työllisyyden ja kestävien aluetalouksien turvaamiseksi. Alueellisten siirtämissuunnitelmien toimeenpanossa on käytössä yhteiset toimintatyypit (1–10). Ennallistamiseen liittyvissä toimissa käytetään seuraavaa toimintatyyppiä:

Turvetuotannosta poistuvien soiden ennallistaminen sekä selvitykset ja pilotoinnit niiden ennallistamisen ja jälkikäytön edellytyksistä ja mahdollisuuksista; kattaa myös turvetuotannosta poistuvien soiden yhteydessä olevat vesistöalueet, mikäli niiden kunnostamisen tarve liittyy turvetuotannon loppumiseen.

Kullakin maakunnalla on oma alueellista siirtymää koskeva JTF-suunnitelma, joissa on kuvattu omia

Hae rahoitusta

Lisätietoja NEVALA-hankkeesta ja JTF-rahoituksesta

- [NEVALA-hanke - JTF-ennallistaminen - ELY-keskus](#)
- [Turvetuotantoalueet uuteen maankäyttöön - Turvetuotantoalueiden jatkokäyttö - ELY-keskus](#)
- [Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto \(JTF\) | Rakennerahastot](#)
- [Hyödyllisiä linkkejä - JTF-ennallistaminen - ELY-keskus](#)

Kiitos!

Elli Peltovirta, projektipäällikkö (Satakunta)
elli.peltovirta@ely-keskus.fi
0295 024 181

Eeva-Maria Suontakanen, projektipäällikkö (Keski-Suomi ja Pirkanmaa)
Eeva-maria.suontakanen@ely-keskus.fi
0295 024 344

Tommi Mäkinen, suunnittelija
tommi.o.makinen@ely-keskus.fi
0295 024 315